

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 3. De Devotione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

§. 3.

De Devotione.

140. **T**ertius virtutis Religionis actus in statu Religioso frequens & necessarius est *Devotio*; non tamen illa, quæ sumitur pro jucunditatis spiritualis sensu; utpotè quæ non est propriè ipsa devotio, sed effectus quidam devotionis, juxta Dei beneplacitum & inscrutabile judicium aliquibus concessus; aliis verò paria aut etiam majora merita habentibus subtractus; Neque etiam illa, quæ accipitur pro fervore spiritus; Nam & hæc promptitudo sive fervor non est actus Religionis distinctus & specialis; sed tantum est circumstantia & conditio actuum aliorum. Propria igitur *Devotio*, ut est specialis actus Religionis, definitur, quod sit *Oblatio nostrum in obsequium Dei*. Si-
vè: *Devotio est actus voluntatis, quo quis totum se offert, tradit, dicat, & devovet cultui divino; ut promptè & alacriter exequatur omnia ad Dei servitium spectantia.* Dicitur enim *Devotio à Devovendo*; eò quod per illam nos & omnia nostra Deo ad obsequium & servitium ejus totaliter devoveamus & subjiciamus.

141. Necessitas hujus actus in homine Religioso patet indè, quod is sit basis, ac fundamentum aliorum actuum virtutis Religionis; quo solo sublato prætermisso longuet & repet, imò planè friget cultus divinus. Quod enim aliqui tardius nonnunquam ad Dei servitium, ad

quod evocantur, accedant; sub laudis Divinae decantatione dormitent, oscitent, pandiculentur, voci ac firmis suis lateribus parcant, labia vix moveant, verba solum dimidiata proferant, aliena interim tractent, tædio afficiantur, ad Officii finem anhelent, sæpè ante illius finem recedant, aliquando etiam ob modicam difficultatem aliquam aut levioris momenti negotium planè non accedant; communiter & ordinariè provenit exindè, quod per actum *Devotionis* antecedenter ac præviè totos se quoad omnes corporis & animæ potentias Deo ad obsequium & servitutem illius non obtulerint; sed vel ex purâ consuetudine, vel ob respectum humanum, & ex timore pœnarum, accesserint ad Officium Divinum.

142. Porro præter *necessitatem* movere nos debet ad *Devotionis* actum frequenter exercendum primò summa & infinita Excellentia, Perfectio, dignitas & Majestas Dei, propter quam infinitè dignus est, ab omnibus creaturis coli, adorari & laudari omni tempore ac sine fine, secundum omnes illarum potentias & vires. Quo motivo familiariter usus fuit Regius Propheta ad Devotionem in se & in aliis excitandam ac conservandam; ut *Psalms. 47. Magnus Dominus & laudabilis nimis Psalm. 65. Jubilate Deo omnis terra. Psalmum dicite Nomini ejus; date gloriam laudi ejus. Dicite Deo, quàm terribilia sunt opera tua Domine, in multitudine virtutis tuæ. Omnis terra adoret te, & psallat tibi; Psalmum dicat Nomini tuo. Psalm. 94. Venite*

nite exultemus Domino, jubilemus Deo salutarī
nostro, præoccupemus faciem eius in confessione, &
in Psalmis jubilemus ei: Quoniam Deus Mag-
nus Dominus, & Rex Magnus &c. Quæ Pro-
phetæ verba idcirco etiam Catholica Ecclesia
præmittere solet Officio Divino, quatenus illius
ministri per ea ad Devotionem concipiendam
excitentur, & ad Laudes Deo alacriter decan-
tandas animentur accendanturque. Secundo
ad eandem Devotionem movere nos potest Ex-
emplum Ecclesiæ triumphantis, in quā perpetu-
us Beatorum júbilus est: Alleluja! Salus &
Gloria, & virtus Deo nostro. Laudem dicite
Deo nostro omnes servi eius. Gaudeamus & ex-
ultemus, & demus gloriam ei. Apoc. 19. Et: Dig-
nus es Domine, accipere virtutem, & divinita-
tem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem,
& gloriam, & benedictionem. Apoc. 5. Propter
quod Ecclesia Militans in Hymno Officii de De-
dicat. canit: Illa sedes cœlitum semper resultat
laudibus Deumq; Trinum & unicum jugi canore
prædicat: Illi canentes jungimur Alma Sionis
amuli.

143. Demum occasio maximè opportuna ex-
ercendi Actum Devotionis, & se totum offeren-
di Deo ad Cultum & obsequium illius, est tem-
pus illud, quod Officio Divino semper præmit-
titur, sive quo in stationibus juxta Ordinis No-
stri Statuta & consuetudinem congregamur. In
Stationibus, inquit citata Statuta Dist. 1. c. 4.
§. 3. Ad devotè Deo psallendum Fratres mentem
disponant; illud Sapientis adimplentes: ante ora-
tionem

§ §

tionem

tionem prepara animam tuam. Quæ etiam causa est, quod eadem Statuta nos tantoperè urgeant, ut omnibus sepositis maturè ad Stationes accurramus. Nam *distinct. 1. c. 20. de cultura Novitiorum. §. 10.* dicunt: *Ad Officium Divinum diu nocturnè peragendum magno fervore Spiritus, & cum alacritate cordis tempestivè, & devotè accurrere consuecant.* Et eadem *distinct. c. 8. §. 10.* *Pulsu inchoato, relictis omnibus, quæ in manibus sunt, in loco Stationum omnes sine morâ convenient.* Item *§. 14. ibidem.* *Sepositis omnibus primo pulsu auspicato omnes conveniant.* Denique *distinct. 3. c. 1. §. 2.* inter culpandos numerantur, qui mox, ut signum datum fuerit, relictis omnibus, quæ in manibus sunt, cum maturâ festinatione ad locum Stationum non venerint. & ad Divina reverenter peragenda se non preparaverint.

Præterea sub ipso etiam Divino Officio frequenter occurrunt occasiones exercendi Actum Devotionis, quando scilicet in Psalmis & Hymnis offerunt se verba ac sententiæ ad hujusmodi affectum excitandum idoneæ & accommodatæ; v. g. cum in *Psalm. 102.* cantantur aut recitantur hæc verba: *Benedic Animæ meæ Domino, & omnia, quæ intra me sunt, Nomini Sancto ejus.* Aut in *Psalm. 103.* *Cantabo Domino in vitâ meâ: Psalmi Deo meo, quamdiu sum &c.* Imò necessarium planè est, ut per decursum Divini Officii aliquoties actum Devotionis repetamus, ac quasi flabro reaccendamus & conservemus fervorem Spiritus maximè si Officium extiterit paulò longius,

gius, & aliæ incommoditates v. g. frigoris, caloris &c. accefferint. Nisi enim identidem tunc nos excitemus ad alacriter Deo cantandum, & cultum ipsi juxta omnes corporis ac animi potentius deferendum, fieri vix potest, ut non tandem remissi ac tepidi, planeque tædiosi efficiamur.

§. 4.

De laude Dei.

144. **Q**uartus virtutis Religionis Actus, & tam nocturnum quam diurnum Religioforum Exercitium est *Laus Dei*, quæ Stâtutis ab Ecclesiâ temporibus alternatim, & sub certâ formâ præscriptâ, in choro diu noctuque publicè Deo persolvitur. Cujus originem si inquiramus, videtur eam Ecclesiâ Militans in terris acceruisse de cœlo, & ab Ecclesiâ ibidem Triumphante accepisse: Refert enim Isaias Propheta c. 6. Quod Angeli collaudantes Deum clamabant *Alter ad Alterum, & dicebant: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Exercituum.* Et Socrates lib. 6. *Histor.* c. 8. scribit de S. Ignatio Ecclesiæ Antiochenæ Episcopo, & Apostolorum discipulo, quod is formam sive methodum alternis cantandi choris, quam prius viderat observari & practicari ab Angelis, introduxerit in Ecclesiam. Ejus verba sunt: *Ignatius Antiochie, quæ est in Syria, tertius à Petro Apostolo Episcopus, qui cum Apostolis ipsis multum versatus est, visionem vidit Angelorum, Sanctam Trinitatem*
Hym-